

1 PITA

Pita yio Jisis siir kigna miriyan inkam nwirkin. Mi ta yokwowa siya winkika iikamim Jisis siiram naingwo tibmiiyim mi siir yai aiiram wakaeyokna apiyim simiiram. Pita siya minam winkikin iikamim naingwo tibmiiyim simiir kinsiis haiginiuwam, dimusi rani iikamim naingwo tibmii karamae nwowiyim simiirin hik sima hauugim. Pita siya pi boriisopi sima simiir naingwo tibmiiya Jisis siiram naingwo tibmiiya saiir haiburgigim siya ha naingwowi saeya hiriyyar dwokripkai mi hik hiriyyar hai. Iriig.

Biigibiyan yokwowa Pita siya winki aeya

¹ Kara Pitakin, kara Jisis Kraisiir aposel inkamkin mi ta yokwowa kara winkika iikamim naingwo tibmii kiniiyim Adi Komii krimiir Wanin siirim kimiiram yipiki biya, biyan iikamim sim nhinikriropkiyim kimiir nu maeyau waraurankin mi kima ha namim mi kima kimidiniya ti omim sim ini owou, Pontas, Galesia, Kapadosia, Esia mi Bitinia. Wim kima ini inkamim yipiki hindara nini boinakiiyim iki om nhirim sim mi ha swoki amiyim simiir oma hiriir ini simiir hiriinan ywowim. Mi ti hiriinan siyu kaimwoin, wim kima ti om iirin wi ii priei nwo rani mi mhoyiya kima wi kimiir omkiomin Adi Komii siya nwowin wi siir nwowi. ² Kimiirin Adi Komii krimiir Wanin siya bidi yimbingiyim siir iikam nwowim. Dimusi rani, biya siya bidiyar yinokninkinin mi siya hiriinan bidiyar mi aingwowin kimiir kwoinim wi rirmiiya siya nwowaiginiuwi opa dimin taemin hinda kigiguskiya saiir hiriinan. Siya ti hiriinanin siir naeyiuni tirkin mi ta hiriinan saiirsika kima wi Jisis Kraisiir yai imiir nwoki

wakaeyokna apim mi siir nhieya kimiirin dimin whirki kimbu karamae saeya nwoka. Kara ha naingwowi Adi Komii siir naingwobumbuwa wi kimakar nwowi mi kima wi iripar nongwomamair aei. Kara ha naingwowi siya ti dimin miyyik miyyik imiirin wa tiri kimiirin mi simiirin wi idwo idwower nitkin iinainami. Iriig.

*Mhoi*ya krima Adi Komii saika nwowi mi krima wi digworaekwo miyyikmiyyik imiir haii

³ Krima Adi Komii siir inig iirarar hainanki yipiki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krai siir Adin. Dimusi rani, siya krimiiramin nhami nhami bi naingwokwonanaekin mi siya siir naingwoyimyoaka saiirin warar mi iisimauu krimiirin Jisis Krai siirsi yipiki biya niki aonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo omwai swoki waiyamin mi tariinanin siya ini omwaiyar swoki waiyan. ⁴ Mi nim krima dimin taeminim Adi Komii siya hauwanim krimiir yipiki wi krimiir kwoin imiir whinkinsis haiginiwi simiiram nwokwokini. Simiirin ini siyar kigriraowim siir om hirar mi simiirin wi tioidwomai rani, sima wi wadie hiriyar nwokripkaigiyami. ⁵ Ti digworaekwowim yim iikamim yipiki naingwo tibmii kinim yim kimiirgin mi simiirin ini Adi Komii siyar kigriraowim. Dimusi rani, siya kirie komiigakin mi simiirin wi kirar haibudwini mi ti digworaekwowim yim wi Adi Komii siyar nanaakninkiihaiginiwi ta iya Jisis siya swoki itana kimiir nanmaiwarkaina iuguskiyana wi saiir nanaakninkii haiginiwi.

⁶ Dimusi rani, kima wi maigimaiga ti dimin taemin imiirsi nwowi tiriiginim ta ii aiir nwowim sima hik kimpipisu kimiirar hauuga windi kima maigimairga nwo

karamae kipi nwo ti dimin taemin imiirsi. ⁷ Mi ti dig-woraekwowim yim wa nimbimbiiyami mi wi ta hiriinan saiirsi kinankiuwi Adi Komii siya kimiirin kimiir naingwo tibmiiya ini panin panina namisi owa kimiir kwoinau nwokaiya. Mi iikamim golin paenau kabitkaigiiyim mi sima pa niki obriprigii mi ti golin pi opar nasae imbiyami mi sima dimin biyeyim iki siir idwo hir nwowiyim pa nitnoudnankaigii mi hapairin pi golkigolin pi sasar nwokii. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin, Adi Komii siya dimin biyie imiiram in asi kiwakkii krimiir tirtumbuninkin haiginuwamin mi ta hiriinan saiirsika ti dimin hiriinan yim wi pi nitnouninkiigii mi wi dimin kibi kibiyim sima simar nwokaigii krimiir kwoinauin mi krime wi Adi Komii siirgisiiramar naingwo tibmii kin iski. Mi ti dimin kibi kibiyim kimiir kwoinau nwokaiyim yim ini gol imiir haiburim. Mhoiia ti golim yim wa digii mi wari diminim kimiir kwoinau nwokaiyim yim wi wara digi rani. Mi mhoiia Jisis Kraisi siya swoki iti mi siya, siya siyar swoki anaakninkinaei mi wim kima wi inig komiigak hainii nwowi mi Adi Komii siya kimiirin wi hiniina boini, kima dimin whirki bi kimbugim. ⁸ Kima Jisis siir bi kigim mi kima siiram naingwokwonanaekim. Tariinanin kima siir bi kigim mi kima siiram in wakaeyokna apim mi kima ini maigimaigar nwoyokiyokiiyim mi ta hiriinan saiirsika kima wi hiniina boin tani saiir kirieya paniinga ⁹Dimusi rani, ta hiriinan saiirsika kimiir naingwo tibmiiya ya hiniinga, kima wi Adi Komii saikar nwowi yipikin kimiir nanmaiwarkainan.

¹⁰ Mi ta nanmaiwarkaina ta biiya biiyan profet kamim sima saiir naingwokwonanaekim mi sima bi sibgu inokninkin kiingim. Mi sima kimidiniya naingwobumbuwa mhoiia Adi Komii siya niisiimauwana saiir winki mi ya tariigina ya nikrani

wim kima wi ta nanmaiwarkaina saiir haii. ¹¹ Mi sima ta Adi Komii siya nanmaiwarkaina krımıir saiir saiira naingwokwonanaekim mi sima ini sima simar yinsrii ansriina ti dimin taemin imiiramın. Mi ti Kraıs siir naeyiun yipiki simiir hir nwokaiyin simiirin siyar yanaakninkii haiginiu iya Kraıs siya nitana saiirin mi dimin taeminim ti ii imiir nimbimbiiyamim iya Kraıs siya haiya hik dimin biye biyeyim simiirsi mi mhoiıya siya wi inig komigakar nwowi. Mi sima ti diminın siir siira naingwokwonanaekim mi siya wi paniin paniina nimbiiyamı. ¹² Biıya Adi Komii siya simiirin hiniina niisimauugin, ti yayim sima boinmimauuım yim wi simiirar swoki whinkinsiıs haiginiu rani. Mi ti dimin taeminim mhoiıya iikam kimiir whinkinsiıs haiginiuwi yim ti dimin taeminim ti tariinan nwowim sima warairgim, yipiki tiki kamim Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwim kimiir, sima boinmimauuwim. Adi Komii siya yikropki siir naeyiun simiiram mi simiirin siyar whinkinsiıs haiginiugin mi sima ti dimin taemin imiirin asi boinmimauugin. Mi paekwosimim yipiki inkam nwowin Adi Komii siya nikropkiyim ta miı aiir miriiyam mi yim sima biıya ti diminın Kraıs siya tiranin siiramar mi naingwokin siir mi inokninkinim mi sima ini yinkinyaeyaowim dimusi rani, Adi Komii siya simiir bi boinmimauugin. Iriig.

Iikamim dimin miıyik tiriyim kimiir kwoinim yim rirmiiyar dwokripkai

¹³ Mi ta hiriinan saiirsika kimiir kwoinim kirie hiriiyar dwokripkai mi kima kimiir siııu iırsiyar mintırao mi kimiir kwoinim sibgu sibgu daingwo omok ta naingwobumbuwa wi mhoiıya Kraıs siya hauuwi kimiir saiiram nwokwokinim mi iya Jisıs Kraıs siya swoki itana siya wi siya siyar nanaakninkinaei. ¹⁴ Kima Adi Komii siir

wakaeyokna apiyim kima yinisimin siir ad yopiiyo sowiir yai imiir wakaeyokna apiyin siir hiriinan dwo. Mi ta ii aiirarin kima iki dimin biyie biyeyim biya kima tirim simiiram kipi naingwokwonanae iya kima Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowa saiir. Niingaka. Ti dimin hininim simiir tiram kipi naingwo. ¹⁵ Mi yio haniingi niuwi kima wi Adi Komii siir hiriinan nwowi yipikin kimiir kwoin imiir kiyaiyin siir dimin miyik miyikim simiir haiyam. Yio siya ini dimin whirki kimbu karamae hiriyyar nwokripkaiyin mi wim kima iriipi hiriinan dimin whirki kimbu karamaeyar timi o waro dimin taemin whiekakim kima tiriyim simiirin. ¹⁶ Kima ti hinina tir. Dimusi rani, Adi Komii siya siir Yokwo Komii aiir winboinkiyin siya ti hinina boinkikin, kima dimin whirki kipi kimbu. Dimusi rani, Adi Komii kara dimin whirki bi kimbugin.

¹⁷ Adi Komii siya wi iikam whiekak krimiirar hidirkaki mi siya dimin taeminim krma tirim wi simiir hiriinanar swoki tiri. Mi ta hiriinan saiirsika, wim kima iikam yipiki siirin hinina dapikiuwiyim Adi mi siirim kwisboinkiyim, kima, kimasiyar mintiraona dimin taeminim kima tiriyim iya kima ti nu iirar niki owiyim, yim Adi Komii siir kipi tir big nasmirwaiya nwo karamae siya nwowim kimaka. ¹⁸ Kima ti dimin taeminim kara boinmimauugiyim simiir tir dimusi rani, wim kima ina ninokninkinim kimiirin Adi Komii siya bidi yanmaiwarkainam dimin biyeyim biya kima tirkaiyuwim simiir hirankin, ti diminim yipiki biya kima nonkwowim kimiir brougae wanwiyaeyim sima niisiisiimauuwim kimiir. Adi Komii siya kimiirin silva, gol minmi bi saininiyoknakin. Niingaka. Yim ti dimin hininim yim wa tioidwomaii. Siya kimiirin Krai siir nhie kibi aiir nanmaiwarkainakin. ¹⁹ Siya ini sibsibnan ywowin siirin whaigomkosimki bi pisrankin mi hankak sim bi swoki okin mi dimin whirki bi swoki kimbugin siir piua

whauriyinki whauriyinka Adi Komii siir yai aeya boina saiir hiriinan. ²⁰ Mi biya iya Adi Komii siya nu iir niki onkwokwo karamaeyar niki owa, siya Krai siirin saiirar nimbingin tiriir nitamin mi iki ii nhirim mhoiiyanim simiiram niki okin mi siya sasar nanaakninkinakin kimiir whinkinsiis haiginiuwamin. ²¹ Wim kima Adi Komii siiram asi naingwo tibmiigim. Dimusi rani, Krai siirsika. Siya bidiyar iki aonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki omwai waiyayokiyokiyamin mi siya siirin inig komiigakar ywowaiginiu mi ta hiriinan saiirsika kima siiram asi naingwo tibmiigim mi kima siiramar dwokwokin kimiirin wi mhoiyya siya nikiunaki mi kima wi saika nwoyokiyokiikaeyami inokinokin.

²² Mi kimiir kwoinim dimin whirki kimbu karamae bidi ywowim mi ta hiriinan saiirsika ti Adi Komii siir yai kibi kibiyim kima wakaeyokna apim simiirsika mi ta hiriinan saiirsika kima kimiir nomiiyauim simiiramin nhami nhami kipi naingwokwonanae. Mi kima irni nwirnyam naingwokwonanaeyim wari kimiir kwoinin dimin whirki kimbu karamae nwoyiyin siya daingwokwonanaei. ²³ Adi Komii siya kimiir kwoin imiirin yaeya kwoin win bidi tirkiyin yipiki wi hiriyar nwoyokiyokiikaeyami kima wakaeyokna apa siir yaiya saiir kirieni tirkiyin wadie kima nwoyamim. Mi siir yayiyim yim wi wara tioidwomai rani. Mi iriipi hiriinan kimiir kwoinim yim iriipi hiriinan yim wi wari mi digi rani. Wim kima inkam komiini yinisisimkim yipiki nao karamae nwoyiyim sima. ²⁴ Tiki yayiyim yim kaimwowaigim. Dimusi rani, yayiyim yipiki Adi Komii siya winkyiyim Yokwo Komiini yim hiniina boinkikim,

iikam whiekakim yim ini konan ywowim mi ti inig komii komiigak sima nwowa yim ini kipnan ywowim.
Mhoiyya sima wi kowa inkamki tiokisimsibginiya

mi ha waiswaekiya wi saiir hiriinan nwowi. Mi kipa ya wa mi houginami nua hiriir mi saeya wa mi bropkinami. Mi ti kamim ti nu iir nwowiyim inig komii komiigakim yim wa digi. ²⁵ Mi Biyan Inkam Komii siir yai kibiya ya wi hiriyyar nwokripkaigii. Mi ti yayiyim simakisimaigim krima boinnimauuwim kimiir. iriig.

2

Mi Biyan Inkam Komiiyin yio ini yinpaenan ywowin mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginuwi krima nwowamin

¹ Mi kima wari dimin biyie biyieyim kimiir kwoinawokaiyim yim ti itnoudninkiiigi, ti dimin taemin hininim, niksisaeyai, yai iyop nwo mi kwoin bibiyie naingwo mi yai kinaopitkaigai mi ti hiriinan diminim kima simiirin kipi tir. ² Kima yinisim sapisapin mwiiyaramar naingwowyin siir hiriinan daingwo Adi Komii krimiir Wanin siir yai kibi kibi imiiramin mi hiriinanki niuwi wim kima wi inakamae adiyaowaenan nwowi mi iki Adi Komii siir dimin taemin imiirin wi haniingin sibgu ninomokninkin digi. ³ Dimusi rani, wim kima bidiyar yinokninkinim Biyan Inkam Komii siya wadieyairgin mi siya kimiirar bidi whinkinsiis haiginuwin mi kimiir dimin biyie biyieyim yim siya bidiyar mi haiyoprindiyumiigiyim. ⁴ Kima Jisis saika damasukikin yio siya ini yinpae miyiknan ywowin yipiki iikamkim sim boriisopin mi Adi Komii siya siiramin nhami nhami bi naingwokin mi siirin siya yimbingi ti dimin biyieyim krima tirim simiir haiyoprindiyumiigiyam. ⁵ Mi iikam wim kima ini iriipi hiriinan iyyin paeyinanar mi owim mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya kimiir asi nanmaiwarkainaei mi kima Adi Komii siiram kiwaki

kimiirin siir omakanan nwowim mi kima wi piugan kwiruwar mi owim mi wim kima ini pris inkamnan ywowim. Yim sima biya wraisum ha nisomsom aokaowim mi simiirin sima hiya Adi Komii siir haigin anag hauugiya saiir idwo hir haigin anagi, Adi Komii siir ninkin imiiaeyam. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin siirar timi tir dimin taemin miyikmiyikim Adi Komii siirim mi kima wi kimar hauunaei Adi Komii siirin nae ninkinimiiaeyamin mi dimin taeminim kima tiri Adi Komii siya wi maigimaiga nwowi simiiram. Dimusi rani, biya Kraisiya biidiyar tirkiyim krimiirin krimiir siyu bibiyie imiir haiyoprimdiyumiigiyim. ⁶ Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir hir nwowa hiniina boinkika,

kara yinpae kibiyin wira yimbin om Saion hiramnin omaka hir nwowa saiir kougou nwowim. Siya ini ti kougouwin siir hiriinan ywowin omaka miriyyim ninansiin okwowyin mi ha boiniyin yio miyik rani mi yio Adi Komii siya hiniina naingwowi yio bimbiuwi rani. Kraisiyairgin omaka saiir nonkworinuwannin kougouwin mi iikamim yipiki siiram naingwo tibmii sima wi hik mirisikak nwo rani mi simiirin wi siya nanmai-warkainaei mi wi siyar whinkinsiis haiginiuwi. ⁷ Mi ti kimiir iikam nhirim yipiki Kraisiiram naingwo tibmiyyim, wim kima siiramnin nhami nhami naingwokwonanae rani mi tiriiginim yipiki siiram naingwokwonanae karamae nwowim Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir hir nwokaiya ya hiniina boinka,

Siya ini yinpaenan ywowin yipiki inkamkin diriraerarkikiniyin omaka miriyyam mi mhoiyya pa swoki boini siya miyik rani, mi yio Adi Komii siya siirin hiniina naingwokin siya

wadiëkiwadiëyairgin. Ini siya siyar ywowiskiyin yinpaenanin yipikin omaka kougounan omaka saiir bopwoniya nokwoin omaka akou iir hougwowinam. ⁸ Mi iikamim yipiki Kraiis siiram naingwo tɔbmii karamae nwowim mi digiumii siir haimriiyuim,

Krais siya siiyanan ywowin mi ti iikam hiriinanin yim wi siya tirkii mi sima wa nhimnhinkinami mi sima wi sima simar tɔidwomai. Sima iikam whaowae-nan nwowi mi wa nikii iuguski.

Dimusi rani, sima digiumii Adi Komii siir yai kibi imiir haimriiyugim ti Adi Komii siir yayim yipiki biya niki winkiyim Yokwo Komii saiir nwokaiyim sima wi digar nwowi simiir tirim.

⁹ Mi wim kima simiir hiriinan tani wim kimiirin biya Adi Komii siya bidi yimbinim yipiki siir piugan nwowim mi kima ini Pris inkamnan ywowim siir inig hainan prapasim mi kima ini iikamim yipiki Adi Komii siir mii aiirara miriirim mi mii miyikmiyik ha miriirim ini simiir hiriinan ywowim. Mi kima ini siir iikamnan ywowim dimin taemin kibiyim siya tiriyim simiir nanaakninkii haiginiyim. Siya kimiirin minam kiyaii kima dimin taemin biyeyim niibwomambwonan nwowiyim digiumii simiir haimriiyugigim mi kima siir yai kibiya yipiki bienan whwoyaya saiir wakaeyokna apim. ¹⁰ Kima biya iikam ninga nwokim mi tariinanin kima ini Adi Komii siir piuganan iikam ywowim. Biya Adi Komii siya kimiir bi whindiriraerar haiginiugin mi tariinanin Adi Komii siya kimiirin prasae prasae bi whindiriraerar haiginiugim. triig.

*Kri*ma Adi Komii siir mii miriiran iikam dwo.

¹¹ Ti kariir nomiiyaukinim kima ti nuin siir siyiuin siir tiran tani. Ningaka. Kima tirin wi ii priei nwonam

tani kara kimiirin asi boinonkwokwoki. fiya kima tɔrar niki owi dimin bibiyeyim digumii simiir haimriiyugig ti diminim kimiir kwoinim inokinokin simar nipiyaokiii mi ta hiriinan sairsika kima wi ti dimin biyie imiirar wakaeyokna api mi wi dimin biyieya tiri. ¹² Kira, kirar diisiimauuna iikam nhirim simiir bopwoniya yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim simiirin. Mi dimin taeminim kima tiriyim miyikmiyik imiirar diriraerar mi ta hiriinana sima kimiir nainugaugauwi mi ha boini kima miyik rani mi ta sair mhoyiya iya Adi Komii siya niti iikam imiir hidam mi ti iikamim naingwo tibmii karamae nwowim sima wi siir inig iirar hainan-prapraskii whisarii rani, dimin miyikmiyikim kima tirim simiirsika.

¹³ Mi kima iikamim yipiki kimiir kigriraowiyim simiir yai imiirar wakaeyokna. Dimusi rani, kima Biyan Inkamin Adi Komii siir wakaeyokna apikim kima gavanmi biyan inkamim simiir wakaeyokna ap. ¹⁴ Mi iki iikamim siya nikropkiyim kimiir kigriraowam mi yipiki siyiu bibiyie tiriyim simiir donkwoninwimwimninkin haiginiu mi yipiki iikamim dimin miyik tiriyim simiir inig imiir hainan prapas. ¹⁵ Kima dimin miyik miyik imiiraramar daingwo. Dimusi rani, Adi Komii siya minam naingwowi, kima simiir tirim mi ti inkam biyeyin siir yai bibiyeyim yim wi pi ninkinyaeyawo mi ta hiriinan sairsika ti dimin kibi kibiyim kima tirim mi yim wi kimiir swoki boinhiuriyu sran tani. ¹⁶ Kima iikamim rirmiyya nwowim kimiirin dimin biyie whirki nonkwo karam nwowim, dimin biyie kipi tir. Dimusi rani, kima ini ti hiniin siyiuin siir nwowim kima Adi Komii siir iikamkim mi kima siir mi aiir mriigim mi kima dimin miyik imiirara tiri, siyiu biyie wari kipi tir. ¹⁷ Kima iki iikamim simiir inig imiir hainan mi kimiir nomiyauim

simiiram daingwokwonanaei mi kima Adi Komii siirsi didid mi siirin dimin whir kipi tirbu maingimairga kimaka nwoisyin mi kima gavman inkam komiiyin yipiki krimiir kigriraowiyin siirin mhii hiinsima dwo. triig.

Dimin taeminim Krai siya tiriym krma simiir wakaeyokna ap

¹⁸ Mi kima iikamim yipiki whisarii mii priimiriyyim kima kimiir biyan inkamim simiir yai imiirar wakaeyokna ap mi hik simiir kipi hauu maingimairga kima nwo. Mi iikam nhirim sima kimiiram naingwokwonanaei mi nhirim io kimaka nwowi, kima hiriyyar tiki prii diriraerar. ¹⁹ Mi kimiir biyan inkamim sima wi kimiir nikwowaisii. Dimusi rani, kima Adi Komii krimiir Wanin siir yai imiir wakaeyokna apikim mi kima ta hiriinan sairsiyin yamdi kipi swoki diriraerar mi kima ta kara boina sair hiriinan diriraerari mi Adi Komii siya kimiirin wi maingimairga komiigakar nwowi. ²⁰ Mi kima dimin biyie tiri mi yaowae adim sima kimiir nikhaiginiuwi mi kima ti diminim sima kimiir tiriym yamdi simiir kipi swoki tir. Yio tiriiginin yio ini ywowin. Dimusi rani, wim kima dimin biyie tirkim mi kima hik haigim. Dimusi rani, ti dimin miyyik miyyikim kima tirim simiirsika mi kima ta hiriinana yamdi sairsi bi tirkim mi yio tiriiginin yio dimin komiigikomii ieyairgin mi Adi Komii siya ta hiriinan sairsiyin kimiirin wi siyiu miyyikar mi tiri. ²¹ Adi Komii siyar bidi yimbinim kimiirin ta hik aiir haiyam yipiki kara boinnimauuwim kima simiir hai. Dimusi rani, Krai siya hik kimpipisu prasae bi haigin kimiirsiyin mi ta siya niisimauuwa ini aknain miyyiknan ywokiya kima kigna apim inkamin huni siyiuin siir kigna apnamiyin siir hiriinan. ²² Krai siya siyiu biyie bi tirkin mi niksisae yai bi mi boinkin mi siyiu biyie bi mi tirkin. Niingaki niingakiinga. ²³ Mi iikamim

sima siirin yai biyie nıkbumbu boini siya nididim mi siya simiirin nıksisae yai mi igao yai bi boınkin. İiya kamim sima siir toa mi siya simiirin igao yai bi boınkin mi yamdi bi mi tiokim siya yaimin yaimin bi boınkin. Siya ha naıngwo tibmiigin Adi Komii siya mhoiya simiirin wi ti siyu bibiyeyim simiirsi hidi. ²⁴ Mi siya, siya siyar naonakin paeyin hiiniya nıronınkin siirin dimin biyeyim yipiki krıma tirim simiir haiyim mi ta hiriinan saiirsika ikam krıma nu tiran dimin biyeyim digiumii haıngıgik mi krımiirin wi sima nıpiyaokii rani mi ta hiriinan saiirsika krıma Adi Komii siir dimin kibi kibiyim simiir asi wakaeyokna api. Dimusi rani, siya pi naokın mi wım kima wadie asi nwowi. ²⁵ Kima ini sibsibnan ywowım yipiki inkamki naıngwo ouwougikim mi siyuım ha whaowaeiyim. Mi tariinanin kima ini Kraıs siiram yaıngwo tibmiiyim mi siyar kigrıraowi kimiir kwoınbud imiirin, yipiki inkamin sibsib imiir sibgu kigrıraowiyin simiir hiriinan. İriig.

3

Ta yaiya ikamim nonkwonam simiir boınka

¹ Mi ikamim simiir biyan inkamim simiir yai wakaeyoknaeiya simiir hiriinan wakaeyokna mi wigim iriipa hiriinan, kima kimiir kamni yai imiirar wakaeyokna mi ta hiriinan saiirsika sima Adi Komii krımiir Wanin siir wakaeyokna ap karamae nwowi mi simiir kwoınim wi kima nwoki kiyaiyim dimin miyik miyikim kima tirim simiiram mi ta hiriinana sima wa nwoki aıngwo tibmiiyim siiramın. Mi kima wi yai yaimin dimin kipi swoki boınmimin. ² Dimusi rani, sima wig kimiirin wa kigi kima dimin taemin miyikmiyik imiirar tiri kima wakaeyim sima boınim mi ta hiriinan saiirsika simiir mhii kwoınim wa kisina haigi Adi Komii siir

yai aiir wakaeyoknamin. ³ Kima simae mikin minim kima kima kipi piuai mwamana, kima iindihop mi yuis miyikmiyikim simiirara nii mi ta hiriinana sairsika iki iikam nhirim sima kimiirin wi ha boini kima bimbiuwi kig rani. Yio tiriiginin yio dimin komii rani. Niingaka. Kima wi hiriinan kipi swoki tir. ⁴ Mi ti dimin taeminim kima naingwoyimi yokim kimiir kwoinawu nwo kaiyim yim hiinsima dwo mi kipi nikwokrimkrip. Yim ti dimin hiniin ini mikin, iindihop, mi yuis miyik minim yipiki kima piuaiyim kimiir piu, ini simiir hiriinan ywowim. Mi dimin taeminim kimiir mhii kwoinawu nwo kaiyim yim mikin, iindihop mi yuisnan tani bi nimbimbiriyamikim. Dimusi rani, Adi Komii siya kimiir kwoinawu ti hiriinan dimin taemin miyikmiyik imiiram naingwokin. ⁵ Mi ti hiriinan siyiuin, baiyan wigim yipiki miyikim yim sima minam nwowi dimin taeminim Adi Komii siya boinim, simiir hauuwim. Mi ti hiriinan siyiuin sima tirin, yio sima, sima simar swoki tirnakin wadie kigamin mi sima simiir kamim simiir yai imiirar mi wakaeyokna apkim. ⁶ Mi Sera saeya iriipa hiriinan siyiu iirar mi tirka, saeya Ebrahim siir yaimin dimin imiirar mi wakaeyokna apka mi saeya sair kam iirin sair kigriraowan inkam asi nikiugin mi mhoyiya kima siyiu miyik tiri mi Adi Komii siir wakaeyokna api mi siirsi nidid karame nwowi mi kimarin wi Sera sair yinisimnan nwowi.

⁷ Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin, kima kamim yipiki wig nonkwonaim mi simaka ha nwowim kima dinokninkin sima kirie rani, kimiir hiriinan mi simiirin sibgu kigrirao. Dimusi rani, kima mi sima kima iriparin mhoyiya dimin miyik Adi Komii siya hauuwi wi simiirarar haiswowi mi kima hiriinan siyiu iir tiri mi kimiir siyiuin wi dimin whirki haiginikou rani, Adi Komii siiram srii dimin taemin haiyam. Niingaka. Iriig.

Kima iikamim hiinsima dwo mi ti dimin taemin miyyikim simiir sibgu wakaeyokna ap

⁸ Mi ta kariir yaimirsim kwiruwa pi kimiir boinmauugi kima kwoin whiruwa dwo mi irni nwirniyam daingwokwonanae mi simiirsi daingwoyimyok iya sima hik haiiyim mi dimin miyyik miyyik imiirar tir, irni nwirniyin mi hiniina daingwo nhirim sima dwo kimiir kouwin. ⁹ Mi iikamim sima dimin biyie kimiir diriraerari mi kima simiirin dimin biyie yamdi kipi swoki diriraerar. Mi sima yai biyie kimiir boini mi kimiir tirbumbuwi mi kima simiirin yamdi kipi swoki tirbumbu. Mi kima Adi Komii krimiir Wanin siirim srii siya dimin miyyik tirim simiirin. Dimusi rani, Adi Komii siya hiniina naingwokin kima ti hiniina tirim mi kima siir dimin miyyik miyyik imiirin wa haii. ¹⁰ Kima ti hiniina ti diriraerar. Dimusi rani, Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir nwowim hiniina boinkim:

Ti iikam nhirim yipiki ii miyyik nhir nwowam naingwowim ti nu iirin, sima dimin taemin biyie imiirin digiumii haimriiyugig mi niksisaе yayim yim iriipi wara. ¹¹ Sima dimin bibiyie imiirin digiumii haimriiyugig mi dimin miyyik miyyik imiirar timi tir. Sima iikam whiekakim simaka hiinsima dwo. ¹² Dimusi rani, Adi Komii siya iikam miyyik miyyikim simiirar kigriraowikin yipiki simiir kwoinim miyyik nwowim mi siya dimin taeminim sima sriiyim siirim simiirar wakaeyoknaeikin. Mi Adi siya iikam biyeyim digiumii simiir haimriiyuwikim.

¹³ Mi kira wadie tiram naingwowi kiriir kwoinin wi nhinga tirbuwi inkam nwir karamaeka. ¹⁴ Mi kima dimin miyyik tiri mi iikamim sima kimiirin dimin biyie tiri mi kima mairgimairga taokitaoka dwokaeyam. Mi kima

iikam imiirsi kipi nidid mi ti dimin taemin imiirsi kipi naingwo yim yok. ¹⁵ Kima Krai siiram daingwokwonanaei mi kimiir kwoinim siiramar daingwo iski yio dimin prasae rani. Mi inokiiinokin kima iikamim kimiir sriii yamim simiir yai imiir nowarkii boinam dwokwokin kimiir kwoinim dimin taeminim Adi Komii siirim simiiram dimuim naingwo tibmii? Mi kima simiirin io kwoin kipi nwo mi igao yai kipi mi boin Adi Komii siirsi didid yio wi inig biyiekak kima nwowisi. ¹⁶ Mi kimiir kwoinim maingimairga dwo dimin taeminim kima tiriyim mi kimiir kwoinin wi rirmiigirirmiiya niki owim. Mi ta saiir mhoiia iikamim sima wi kimaka ninkinwamwarkii boini ti dimin miyikmiyyikim kima tiriyim simiirsi. Dimusi rani, kima Krai siiram naingwo tibmiigim mi sima wi nididgak nwonami dimin taeminim sima boinim simiirsiyin. ¹⁷ Mi kira iikam imiirin sibgu sibgu tiri, iia ti iikamim sima dimin biyeyar tirka windi kimiirin mi mhoiia Adi Komii siya kimiiramim wi big nasmirwaiyar nwowi. Mi kima iikam imiirin dimin biyie tiri mi yim ti iikamim kimiirin wi iriipi hiriinan dimin biyeyar swoki kwatiri mi Adi Komii siya kimiiramim wi big nasmirwaiya nwo rani. ¹⁸ Tariigina ya kamwowaiga. Dimusi rani, Krai siya bidi yaowin, siirin kam bibiyeyim sima tiokin mi ta siya naowa krimiir dimin taemin bibiyeyim simiirsi naokin, siyairgin inkam miyikin dimin whirki kimbu karamae nwowin, siya iikam biyie krimiirsiyin kwiruwar naokin mi ta hiriinan saiirsika siya krimiir asi nanmaiwarkainakin Adi Komii siiram namim. Ti inkamim siyairgin piuarigi naowin mi siir kwoinbudin wari bi naokin ini omwaiya swoki waiyan. ¹⁹ Mi ti hiriinanin Adi Komii siir naeyuin Krai siya maeyau biyeya kwoinbudim nwowa saiir yam mi siya siir yai aiirar yanaakninkii haiginiu simiirin. ²⁰ Mi Adi Komii

siya ti iikam imiiramın minam nwogugugin iya sima omwaiyar niki waiya sima siiram naingwo tibmiiyim mi sima siir yai aiir bi wakaeyoknakim iiyim Noa siya miriyyim siyaii aiir. Mi ta ii aiirin Adi Komii siya wikamim iriyyar oumuar hainaowid mi tiriiginim sima bi naokim. Dimusi rani, op komiiyin simiir wari bi nwomairipu aokin. ²¹ Ti opin yi iikamim yipiki baptaisiiyim aknainan simiir niisiimauugin. Taka opa saeya iowim kimiir piu nwowim simiir hiisokan tani. Niingaka. Ya min niisiimauuga iikamim yipiki Adi Komii siiram sriiyyim simiir dimin biyie imiir haiyoprindiyumiigiyim mi siya wi simiir kwoin imiir diriraerarki rirmiiya nwokiyim. Dimusi rani, Jisis Kraisiya bidiyar iki aonamin mi siya ha swoki insiin idwowin mi ini omwaiya swoki waiyan. ²² Kraisiya bidi yamin Adi Komii krimiir Wanin siir om iir mi siya ini Adi Komii siir ina inig miyya ini idwokaiyuin maeyauwa iikamim inigakim sim nidwokaiya sair. Mi paekwosim ima mi nonkwo yiu ikim mi uridyiu bibiyie whiekak ikim simiir kouwin ini siyar yowiskiyin. Iriig.

4

Dimin taeminim kima diriraerariyim Adi Komii siir kwoin iirara daingwo tir

¹ Kraisiya inkam krimiir hiriinanar naokin mi ta hiriinan sairsika kima biyya siya tirim simiir ti swoki aingwoyokiyokiigi mi siya ini inkam biyieyim simiirar kigninkin tiotin siirin sima siir nonkwobumbuninkinim mi inkamki kimiir tiowi mi kimpisu kimiir hauwi yi ti hiriinanin, dimusi rani, kima Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiirim naingwo tibmiigim, yim ti dimin taeminim ini wadie mi owim whisarii rani, iikamim yipiki inkamki tiowiyim simiir piuim mi ha kimpipisuwiyim mi ti hiriinan siyuin yio simiir grabainginiuwi ti hiriinan

dimin biyieyin sima tiriyim simiir haiburgigim. ² Mi tariinan kima diminim kimiir kwoinki naingwowim ta iya kima nu tirar niki owa simiir kipi wakaeyokna diriraerar. Mi kima Adi Komii siir kwoin iirara wakaeyokna ap iski. ³ Ti nhirim biya namkiyim krima dimin biye kasa bi diriraerarkim iikamim nuanim sima tirim simiirin ti dimin taeminim yim hiniingim: Krima dimin biye imiirar wakaeyokna apkim mi krima simiir diriraeraramin nhaminhami bi naingwokim, krima hii nanaeyim krima siyu komii iirar taouuga diriraerari, krima op kiriekiriyim simiir kwiyaeiyim iki krima kwiyae nanaeyim mi krimiir piuum pi whaowakakar nwowi mi krima nae pranaepranae bi naeikim mi krima iki iikam nhirim simiir omakar mi amikim op kiriekirie imiir kwiyaeiyim mi krima digiumii Adi Komii siir yai aiir haimriiyugim mi krima pi uruwai siyaowaiyim simiir inig imiirar mi hainani. ⁴ Mi tariinanin iikamim yipiki ti dimin taemin imiirar niki tirkripkaiyim sima ini hindara yanaakiyim. Dimusi ran, i siyu biye simaka tir kamae nwowin mi sima kimidiniya yai bibiyie kimiir boin, nididgak kima nwowim ⁵ mi ta sair mhoiyarin iya Adi Komii siya iikamim omwaiyar niki waiyam mi naokaowim simiir hidi mi ti iikamim sima wi sima simar nanaakninkiinaei sima ti hiriinan dimin taemin biyieyim simiir dimusi tirkim mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya simiirin asi nonkwobumbuninkini. ⁶ Mi ta hiriinan saeya, Krai siya siir Yai Win Kibiya iikamim yipiki omwaiya waiyam mi iikamim yipiki biya naokaowim simiir boinmimauuim biya Adi Komii siya boinkiya hiniin iikam whiekakim wa naokaowi. Krai siya hiriinansi boinkin ti yayim iikamim yipiki biya naokaowim sima wa wakaei mi wa naingwo tibmii siir yai imiirimin mi mhoiya sima wi Adi Komii saika nwowi. Iriig.

Kima dimin miyikim Adi Komii siya hauuwiyim simiirin sibgu kigrirao

⁷ Mi iikam ima mi dimin taeminim yipiki ti nu iir nwowim sima ini kingiinar nwowim wa nidwomaii. Mi kima sibgu daingwo omok mi kimakimasiyar kigriraona dimin taeminim kima tiriyyim mi kima Biyan Inkam Komiiyin nhwo siiramin sibgu kwisboin. ⁸ Ti diminin yio prasaerani, ini iki dimin taemin nhirim kima wakaeyokna apiyim ini simiir kou ywowin. Kima irni nwirniyam naingwokwonanaei. Dimusi rani, yio tiriiginin kimiir whinkinsiis haiginiuwi dimin biyeyim iki iikam nhirim sima diriraerariyim kimiir simiirsi naingwoyimiyoksi. ⁹ Mi kima iki iikam nhirim naingwo tibmiyyim yipiki kimiiram nitiyim kimaka nini oniyim simiirin sibgu kigrirao mi nae minim mi whwonkai hii ikim mi dimin taemin nhir ikim mi ti dimin hiriinanin simiir sibgu diriraerar haiginiu mi kima kimiir kwoinim io kwoin kipi naingwo simiirin mi ha kipi diriraerar. ¹⁰ Mi ninokninkin komiia Adi Komii siya priihauugiya kimiir wim kima iki iikam nhirim simiir whinkinsiis haiginiu mi ta hiriinan saiirsika kima wi Adi Komii siir diminpai diminpaiyim kimiir hauuim wi simiir sibgu kigriraowan iikam nwowi. Yim hiniingim, ¹¹ iikamim yipiki yai kimiir boinmimauuwi mi sima Adi Komii siir yaigiyai imiirara boinmimauu iski. Mi yipiki dimin taeminim iikamim simiir whindiriraerari Adi Komii siir kirieni mi ta hiriinan saiirsika iikamim Adi Komii siir inig iirin wa nwoki hainanim. Dimusi rani, Krais Jisis siya whindiriraerarkiya kimiir saiirsika. Mi kara ha naingwowi iikamim siir inig iir hainan, siyairgin inig komiigakin mi pi siya kigriraowi iikamim nu tiranim mi dimin taemin whiekak ikim iinokinokin. Iriig.

Kima kipi naingwoyimiyo, ti dimin biyieyim kimiir tɪrbumbuim sima Kraiis siir bɪdiyar iki tɪrim

¹² Tɪ kariir nomiiyau kiinim kima kipi nanaawin ti hiriinan hik kimpipisuim iikam kimiir nimbiniyim yim kimiir kinankiuim mini mi sima wa nwoki kigim kima ini Adi Komii siirar sibgu wakaeyokna apim, kimiir kwoinin ha naingwowi ti dimin biyieyim biya bi nimbiamkim mi ta saeya ninkakniya. Niingaka. Biyyin Kraiis siirar bɪdi yimbiamim. ¹³ Mi kima maigimaiga dwo kima Kraiis siir hiriinan nwokim dimin biyie kimiir nimbiniyim. Dimusi rani, mhoyia iya Kraiis siya swoki iti, siya, wi siya siyar nanaankinkiinaei mi kima wi maigimaiga taokitaoka saika nwowi. ¹⁴ Mi iikamim wi yai bibiyie kirie kimiir nɪkbumbu boini. Dimusi rani, kima Kraiis siiram naingwo tɪbmiikim mi kima maigimaiga dwo. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyu kirieyin ini kimakar nwowin. ¹⁵ Mi kima siyiu biyie kipi tɪr mi gavman siir miyan iikamim kimiirin wi sima nonkwobumbuninkin haiginiuwi ti siyiu biyie hiriinanin kima tɪriyin siirsi. Yim hiniingim, inkam min nisomsom aokao mi hii min tauae mi siyiu bibiyie iikam nɪirmi tɪr mi kira ha naingwowi iki iikam nɪirim simiir kouwin ini kirar ywowin mi simiir digworaekwowim yim ini kirar mi kigiraowim mi ti hiriinan diminim yim kipi tɪrimin. ¹⁶ Mi inkamin iikam biyieyim dimin biyie tɪriyim sima wi kiriir tɪrbumbuninkini. Dimusi rani, siya Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apikin mi siya simiirsi kipi nidid siya Adi Komii siir inig iirar hainan. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram naingwo tɪbmiikin.

¹⁷ Mi ta iya bɪdi yimbiniya Adi Komii siya iikam imiir hidana. Mi siya biyyin wi iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna apim wi simiir hidi. Mi siya biyyin iikamim naingwo tɪbmiiyim krimiir hidi mi mhoyia wi panina tiri iikamim yipiki digumii Adi Komii siir yai kibi aiir haim-

riiyiim simiirin? Simiirin wɛ siyar nonkwobumbuninkin iuguskii. ¹⁸ Mi Adi Komii siir yayiim Yokwo Komii saiir hir nwokaiyim yim hiniina boinkim,

Mi iikamim yipiki naingwo tibmiiyim mi ti dimin biyieyim ha nimbiamy hik simiir hauuwam mi simiir kwoinim pariiparii sima nipiyaokiiyim Adi Komii siir wakaeyokna apsi, mi ti dimin biyieyim ti iikamim Adi Komii siiram wakaeyokna apiyim simiir kwoin imiir kiyaiyamim pariipariiya nwowi, mi ti iikamim yipiki digiumii Adi Komii siir haimriiyiim yim wɛ panin panina tiri, ha? Yim wɛ hindara nasae borninopkainam iuguskii.

¹⁹ Mi ta hiriinan saiirsika, ti iikamim yipiki dimin bibiyieki kiyikaigaiyim mi hikak ha nwowim, yim Adi Komii siirar kwoinkin ti hiriinan nimbiamim mi sima kipi naingwoyimiyok. Mi Adi Komii siiram daingwo tibmii yipiki iikam whiekak krimiir nonkwokwokiym mi siya simiir whindiriraerarin mi simiir mi kigriraokin. Dimusi rani, siya dimin taeminim biya siya boinim, siya diriraeraram, siya simiirin wa diriraerari. Iriig.

5

Kima adiyaowae iikamim kima Adi Komii siir piuganan iikamim simiir sibgu kigrirao

¹ Mi ta hiriinana saiirsika, iikamim Adi Komii krimiir Wanin siir piugananim iki iikam nhirim simiir kigriraowiiyim kara kimiirin hiriinansi boinonkwokwoki. Mi kara iriipi hiriinan inkam adiyaowaeyairgin kimiir hiriinan mi karar kigin Krai siya naonamin. Mi kara wɛ siyaka boinaii dimin taemin miyik miyikim mhoiya Adi Komii siya nanaakninkiiyanim. ² Kara kimiirin tisa boinonkwokwokiym kima iki Adi Komii siir iikamim sibsibnanim yipiki kimaka waraur nwowim simiirin sibgu

kigrirao. Kima sibgu kigrirao Adi Komii siya naingwowin kima tiram siir hiriinan. Dimusi rani, kima wi kipi diriraerar dimin taeminim, sima kimiirin hiniina boini ti hiniin diminin siir ti diriraerar. Niingaka. Kima simiir tiri. Dimusi rani, kimiir kwoinim simiir diriraerarim naingwokim kima simiirin minam kipi diriraerar umir komii haiyim, kima simiirar diriraerar. Dimusi rani, kima simiirin niinginiinga tiramar naingwokim. ³ Kima iikamim Adi Komii siya nokmwim okwo haiginiuwim kima, kimamar kipi naingwona hiniinin kouwin ini kimar ywowim mi simiirin kimar nokmimin tir dimin taemin tiramin. Niingaka. Wim kima ini aknainan ywowim iikamim warauranim simiir niisiimauuwam dimin taeminim sima kigna apam. ⁴ Mi mhoiia iya Jisis Kraisi siya krimiir kigriraowi inkam komiiyin siya swoki iti, siya wi siya siyar nanaakninkiinaei mi kima wi saika ninkin haii dimin taemin kibikibiyim iinokiinok nwoyokiyoyim kigugu karamae nwoyoyim. ⁵ Mi ti hiriinan siyu kamwowin kara pi yainan whranim kimiir boinonkwokwoki, kima iikamim yipiki kimiir kigriraowiyim simiir yai imiir sibgu wakaeyokna ap kima whiekakarini irni nwirni yai wakaeyokna. Dimusi rani, Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir nwowim yim hiniina boinkim, Adi Komii siya iikamim yipiki ha naingwowim simairgim inkam komiikomiiyim, siya digiumii simiir haimriiyugin mi siya ti iikamim yipiki simamar naingwona karamae nwoyoyim siya wi simiir whinkinsiis haiginiuwi. ⁶ Dimusi rani, yaiya Adi Komii siya boina sairsika, kima ha daingwo Adi Komii siya inig komiigakin mi kima kimamar kipi naingwona mi kima siir yai imiirar wakaeyokna ap mi ta saiir mhoiyarin iya siya nimbina siya kimiirin wi wadiyar whindiriraerar haiginiuwi mi kima wi kiriekikirieya nwowi. ⁷ Mi ti

dimin taeminim kima naingwoyimiyo kim kimiir kiyaii, kima ti dimin taemin imiiramin Adi Komii siiram srii siya whinkinsiis haiginiuwim kimiirin. Dimusi rani, siya kimiiram naingwokwonanaei mi kimiirin wi siyar kigriraowi.

⁸ Kima sibgu mintirao mi kimasiyar kigriraona. Kimiir sau omoman inkamin Setan siya ini wraisu komiiyin yipiki laion dapiyin ini siir hiriinan ywowin siya hinda tinda pa napririr kaowi iki wraisu nhirim simiir pisom-som aokaowim. Setan siir siyiuin hiniingin, siya hinda tinda pa napririr kaowi iikamim simiir nipiyaokiiyim sima digiumii Adi Komii siir haimriiyugigim. ⁹ Kimiir kwoinim kirie hiriyar dwokripkai mi digiumii Setan siir haimriiyu mi ta hiriinan saiirsika kima iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim hinda tindanim, dimin biyeyim wi simiir tirbumbuwi kimiir tirbumbuni haniin aka mi kimiir kwoinim kirieya dwo. ¹⁰ Mi ta iya kima hik kimpipisu haii saii mhoiiyarin Adi Komii sikisiyairgin yipiki dimin taemin miyik whiekakim simiir bwamkibwamin. Mi siir dimin miyikmiyikim wi kimiiram nimbini kima haiyim mi kima wi Krai saika nwoyokiyokiikaeyami iinokiinokin. Mi kimiirin wi miyik Adi Komii siya siyar nwowaiginiuwu mi wi siya kirie haiginiuwu mi kimiirin wi siyar mi whindiriraerar haiginiuwu. ¹¹ Kara ha naingwowi Adi Komii krimiir Wanin siya digworaekwo whiekakim simiirar kigirkaki iinokiinokin. Iriig.

Mi kara pi yaimirsisim nhirim simiir swoki boinki

¹² Ti inkamin Sailas nikiuwiyin yipiki kara naingwokwonanaeyin, siya whin win haiginiugika ta yokwo mirisima kara kimiir boinonkwokwokiya mi kara ta yokwowa minam winkika kimiir niisiimauuim ta yaiya

kima naingwo tibmiiya yim Adi Komii siirgisiirar yaigim. Mi kimiir kwoinim kirie dwo mi simiir wakaeyokna ap.

¹³ Mi kima iikam naingwo tibmiiyim yipiki om Babilon hir nwowim yipiki Adi Komii siya nimbiniim siirim simiir wakaeyokna ap mi sima mi Mak siya yipiki kariir yinisimkiinanin kanaka wakaeyokna apiyin Adi Komii siir, simiir nokboinmamaira kimiiram hauugika. ¹⁴ Kima iikam whiekakim yipiki kimiir nomiiyauim naingwo tibmiiyim simiir kigi mi simiirin dankabmamair mi dokboinmamair haiginiu.

Mi kara ha naingwowi kima Kraiis siir iikam whiekakim kwoinin iripa nongwomamair aeyin siir bidi haiyin. triig.

Yai Win Kibiya

The New Testament in the Sepik Iwam Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Jun 2019 from source files dated 1 Oct 2018

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f